

Qiyas

Bismillahir-Rahmanir-Raheem

Qiyas er en af måderne, hvorpå Islams anvendelighed og universelle gyldighed påvises i praksis.

Betydningen af ordet Qiyas på arabisk:

En måling eller analogislutning

Definitionen af Qiyas i Juridisk Terminologi:

Qiyas refererer en nyere sag, til roden af den gamle (oprindelige) sag, fordi de deler samme årsag, for dermed at bekræfte reglen til den nye sag.

Qiyas som en juridisk term er altså udvidelsen af en shariamæssig regel fra en oprindelig sag, til en nyere sag på grund af en lignende årsag (begrundelse - på arabisk: 'Illah).

Eksempelvis:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

"Åh I Troende! Når der bliver kaldt til Bøn om fredagen, så skynd jer til ihukommelsen af Allah, og forlad handlen; dette er bedre for jer, om I bare vidste det." [Al-Jumu'ah 62:9]

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

"Og når Bønnen er tilendebragt, så drag ud på jorden og søg Allahs Nåde (gennem arbejde, osv.), og ihukom Allah meget, for at I kan opnå succes." [Al-Jumu'ah 62:10]

Første *Ayah* nævner, at når der kaldes til Bøn, så skal man forlade al verdslig handel. Men den nævner ikke, at man skal stoppe med andre ting, for eksempel at spise, sove, svømme, deltage i foredrag eller at spille på en Sega MegaDrive osv. ... der er mange eksempler.

Det nævnes, at når Bønnen er slut, så drag ud, og søg Allahs ﷻ Nåde. Dette indikerer, at der er en årsag til, at man skal forlade handel; nemlig at vi vil være beskæftiget, og dermed miste eller gå glip af Bønnen.

Applicering af *Qiyas* over dette eksempel, vil være angående enhver anden aktivitet udover handel.

Roden til den gamle sag: Køb og Salg (Handel)

Regel: *Haram* under Jumu'ah Bønnen

Begrundelse: Holder Dig Beskæftiget

Ny sag: Svømning

Applicér Qiyas:

Deler denne nye sag samme årsag? Hvis svaret er ja, så har den samme dom. Fordi svømningen holder dig beskæftiget under Jumu'ah Bønnen, så er det forbudt i dens tid. Det samme gælder alle andre aktiviteter.

Roden (*al-Asl*) er den begivenhed, hvis regel nævnes i en *Ayah*, *Hadith* eller *Ijma'a as-Sahabah*.

Beviset for gyldigheden af Qiyas:

Selve beviset (*Daleel*) er den Noble Qur'an og Sunnah, fordi *Qiyas* skal udføres på basis af en *Ayah*, eller en *Hadith*. Når teksten nævner en årsag til en regel, vil udvidelsen af reglen til en anden sag med samme årsag, blive betragtet som en applicering af teksten fra denne *Ayah* eller *Hadith*.

Mesteren i *Qiyas* var den retslærde Imam Abu Hanifah, der var kendt som Al-Imam Ahl ur-Rai, dvs. Imam for de intellektuelle folk, eller Imam for folket med holdninger.

En del af Dhahiri skoleretningens tilhængere kalder ikke ovenstående proces for *Qiyas*, men i stedet *Ijtihad*.

Der findes specifikke retningslinjer og krav til *Qiyas* i Usul ul-Fiqh. En af disse retningslinjer er, at der ikke må være nogen eksisterende regel fra den Noble Qur'an, Sunnah, eller *Ijma'a as-Sahabah*, til selve sagen.

Nogle af kravene for Qiyas er:

- Den oprindelige regel skal tages fra den Bærede Qur'an, Sunnah, og *Ijma'a al-Sahabah* (og ikke fra en anden *Qiyas*).
- Teksten skal indeholde reglens årsag (vi må ikke bruge vores intellekt til at formode en årsag).